

Xavier Sala i Martín
Catedràtic de la Universitat de Columbia i professor visitant de la Universitat Pompeu Fabra.

¿La crisi que mai no va ser?

Resolt a curt termini el problema de la tempesta econòmica, s'hauria de començar a dissenyar un sistema que permeti els beneficis de la lliure circulació de capitals sense patir més ensurts

El dia 5 d'octubre passat, al programa *Paralel* del Canal 33, hi va haver un debat sobre la possible crisi mundial del 1999. En aquell debat vaig expressar el meu convenciment que, si no es volia que hi hagués una crisi mundial, s'havien de fer quatre coses: La primera seria reduir els tipus d'interès als Estats Units i a Europa. La segona era que els polítics japonesos havien de trobar una solució al problema bancari que arrosseguen des del 1991. La tercera era que s'havia d'aturar la caiguda de les peces del domini i que, com que la peça següent era l'Amèrica Llatina, s'havia de fer un programa internacional per sanejar aquella zona del món i, en particular, el país més gran de la zona, el Brasil. La quarta era que el Congrés nord-americà aprovés l'augment de les quotes contributives al Fons Monetari Internacional amb l'objectiu de finançar tots aquests ajuts i de restablir la confiança mundial.

Encara no han passat tres setmanes i ja s'han complert gairebé tots aquests requisits. D'ençà del 5 d'octubre, els Estats Units han abaixat els tipus d'interès dues vegades. El Congrés japonès ha aprovat un pla molt més gran i generós del que ningú havia imaginat. L'FMI ha aprovat un pla d'ajuda al Brasil (amb important participació espanyola, naturalment, ja que al Govern li interessa que els bancs espanyols que estan ficats a l'Amèrica Llatina no facin fallida). I finalment, el Govern nord-americà ha aprovat l'augment de quotes, la qual cosa permet a l'FMI tornar a disposar de recursos per solucionar els problemes que es presentin, cosa que inspira tranquil·litat a la comunitat financera internacional.

Seguint la predicció que vaig fer al *Paralel*, doncs, hauriem de pensar que la crisi que tothom temia no s'arribarà a produir mai i que les turbulències monetàries i financeres que hem viscut darremament no hauran estat res més que un ensurt. Malgrat que segueixo sent optimista, cal no oblidar que els quatre requeriments que vaig mencionar encara no s'han satisfet plenament.

En primer lloc, els tipus d'interès a Europa no s'han reduït. Les autoritats monetàries de la zona nord de l'euro (o eurolandia, com se l'està començant a anomenar) segeixen obstinades, d'una manera gairebé malaltissa, a tenir una moneda forta com a senyal que la seva economia és tant o més potent que la nord-americana. Aquest com-

plex d'inferioritat és altament preocupant. D'una banda, ens indica que aquestes autoritats no faran mai res per ajudar les economies reals (especialment les del sud d'Europa) quan aquestes tinguin problemes: quan Espanya, Itàlia o Portugal pateixin la propera crisi (cosa que, no cal dir-ho, passarà segur), els nostres companys del nord segurament no reduiran els tipus d'interès per tal de no retallar la força i la reputació de la nova moneda europea.

D'altra banda, el fet que es neguin a reduir els tipus d'interès ara, fa que el dòlar s'abarateixi: com que els tipus d'interès als Estats Units han baixat, la gent no vol tenir dipòsits en dòlars i, per tant, es ven la moneda nord-americana, la qual cosa fa abaixar el seu preu. Aquesta depreciació del dòlar comportarà desequilibris internacionals que poden acabar agreujant la situació mundial, especialment perquè molts dels països amb problemes tenen la

moneda lligada a la moneda nord-americana. Sembla com si la potencial crisi mundial no tingués res a veure amb Europa. Ara que gairebé tot Europa és d'esquerres, els polítics haurien de deixar de parlar de solidaritat i començar a actuar solidàriament per ajudar els països pobres que tenen problemes (entre parèntesis, l'únic país que ha reduït substancialment els tipus d'interès és Espanya. Curiosament, Espanya és l'únic país de l'euro on encara no hi governa l'anomenada *esquerra*).

El segon requeriment que encara no s'ha complert és el del Brasil. És cert que l'FMI ha aprovat un pla que injectarà uns 35.000 milions de dòlars a l'economia brasilera. Però també és cert que amb això no n'hi haurà prou. El problema fonamental del Brasil és el dèficit públic: el govern gasta massa i recapta massa poc. Això l'obliga a finançar part de la seva despesa a base d'imprimir diners. Tots els estudiants d'economia saben que, quan un govern es dedica a imprimir diners, tard o d'hora ha de devaluar la moneda. I això no només ho saben els estudiants sinó que també ho saben els especuladors internacionals, i és per això que, darremament, el Brasil està patint atacs especulatiu. El govern pot sobreviure temporalment si disposa dels diners que aporta l'FMI. A la llarga, però, s'ha d'eliminar el dèficit i aquí no hi ha volta de full. Cal, doncs, que el nou Govern de Cardoso tingui l'empenta i la determinació necessària per reduir la despesa pública i reduir l'evasió fiscal (començant per fer pagar als jugadors de futbol que juguen a Europa tot el que evadixen) amb l'objectiu d'augmentar la recaptació.

Em sembla que el futur s'ha de veure amb optimisme. La major part de les decisions que s'havien de prendre s'han pres correctament. Ara bé, cal que no s'abaixi la guàrdia perquè, tot i que està anant pel bon camí, l'economia mundial encara no està curada.

I un cop solucionat el problema urgent a curt termini, haurà de començar la segona part del pla de salvació a mig i llarg termini: el disseny d'un sistema monetari i financer internacional que permeti els beneficis de la lliure circulació de capitals internacionals sense que es causin els pànics que hem viscut durant els darrers 18 mesos. Aquesta tasca, em sembla a mi, és una mica més complicada i no és tan urgent... però és una tasca que cal fer. Posem-nos, doncs, a treballar.

CIUTADANIA
Xavi Casinos

L'inventor de l'AVE a la Sagrera

Fa 11 anys **Xavier Basiana** va tenir una visió. De cop i volta se li va acudir que l'AVE, quan arribés a Barcelona, podria fer-ho a la Sagrera. **Basiana**, arquitecte, fotògraf, escriptor, dirigent veïnal i resident a la Sagrera, va començar a difondre la seva idea i va convèncer l'Ajuntament i una pluja de gent més. No només això, sinó que es va posar en contacte amb **Norman Foster** i el va convèncer perquè dissenyés un tros de la Barcelona del segle XXI en les 200 hectàrees de terreny industrial, ferroviari i militar anomenades ara pla Sant Andreu-Sagrera.

Avui, en plena ressaca de la tempesta desencadenada per Foment i la seva decisió d'instal·lar l'estació central de l'AVE a Sants, gairebé ningú es recorda de **Basiana**. Fa sis anys, quan el vaig conèixer, vessava entusiasme, se sentia de veritat el pare d'una idea que llavors bullia. Divendres

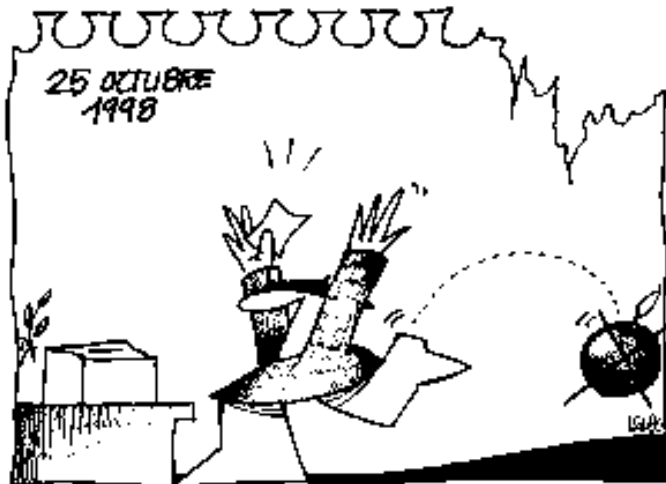
se'm confessava "trist". "Ha estat com un gerro d'aigua freda", assegurava. "Després de tantes promeses durant tants anys i quan semblava que ja tothom hi estava d'acord, apareix això de Sants". **Basiana** recorda que

fa anys, quan va parlar de la Sagrera al director general d'Urbanisme, **Joan Anton Solans**, aquest ja pensava en Sant Cugat i Sants.

Perquè és arquitecte, és racionalista, i admet que la solució de Sants és bona des d'un punt de vista tècnic i també lògica, però continua defensant que la de la Sagrera era més justa des del punt de vista social i de reequilibrar territorial. A més a més, està convençut que era millor una estació de nova generació, amb les últimes tecnologies i ben preparada per a l'arribada de l'AVE. "Potser tindrem l'estació d'aquí a 15 anys, però sóc pessimista", afirma. **Basiana** sosté que les plusvàlues en tota la zona ara se'n ressentiran. Ell mateix ha patit ja les conseqüències negatives que la Sagrera quei descartada. El seu despatx d'arquitectura s'havia presentat al concurs públic per a l'adjudicació del projecte urbanístic per a l'entorn de l'estació. "L'Ajuntament ja m'ha comunicat que s'ha declarat desert", explica.

Cap titular de premsa s'ha recordat aquests dies de **Basiana**. De fet, pocs coneixen la seva participació en el part de la idea. Però **Xavier Basiana** es va inventar l'AVE de la Sagrera.

Nando

Cartes dels lectors

EL PERIÓDICO publica opinions dels seus lectors, així com rèpliques i suggeriments d'interès general que siguin respectuosos amb les persones i les institucions. Les cartes -per via postal o al fax 93.484.65.62- han de tenir com a màxim 20 línies. **EL PERIÓDICO** es reserva el dret de fer-ne un extracte. Tot i així, resulta impossible publicar-les totes. Demanem comprensió, i que acceptin que no podem mantenir correspondència o contacte telefònic sobre les cartes ni tampoc retornar-les. Han d'estar firmades, i han d'indicar el DNI, el domicili i el telèfon o un altre mitjà per contactar amb l'autor.

Televisió Casament a Sevilla

Hi havia una vegada una dona que es deia Pilar Miró que per

haver estat, sense cap mena de dubte, mal assessorada va haver de dimidir. Va cometre un delictes i va pagar per això. Fins aquí, tot perfecte. Només indicar que quan ella va dirigir TVE, aquesta per primera vegada i crec també que última, va augmentar considerablement el seu nivell de qualitat. A la vista de la retransmissió del casament de la filla de la duquesa d'Alba, em pregunto perquè no fan dimidir l'actual director de TVE, ja que, per mi, ha utilitzat de manera incorrecta i ha fet un mal ús d'una elevada quantitat (100 milions de pessetes) que, en forma d'impostos, paguem de la nostra butxaca tots els espanyols. ¿Com pot ser que aquest ens públic es gastí una quantitat semblant quan tots sabem el dèficit que adquireix? Crec que el Partit Popular ens haurà de donar explicacions quan transfereixi amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat la corresponent subvenció anual que destina per

rebaixar l'elevat dèficit de RTVE. Aquest tipus de retransmissions l'única cosa que fan és enlletir encara més la classe alta. No he perdut el temps veient aquest casori, però entenc que qualsevol altra parella espanyola que en el futur es casi pot sol·licitar a TVE que transmeti el seu casament, ja que, com a espanyols, tenen els mateixos drets. Es pensava que els meus impostos pagaran el sou d'una persona que considero, sens dubte, i als fets em remeto, del tot inepta per dirigir un mitjà de comunicació tan important. I el que encara és més horripilant, que els diners mal invertits vagin destinats a enriquir els més rics, en lloc de donar-los als que més en necessiten. Les altres forces polítiques haurien hagut de fer alguna cosa, ja que 100 milions de pessetes donen per a moltes coses. Amb aquesta manera d'actuar, no serem mai europeus.

Angeles Rodoreda. Barcelona.